

NQ-137

December-2015

M.A., Sem.-I

402 : Sociology

(Social Science Methodology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. સામાજિક સંશોધન એટલે શું ? સામાજિક સંશોધનની પ્રક્રિયા ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 14
અથવા
નોંધ લખો :
(અ) શુદ્ધ અને વ્યવહારૂ સંશોધન
(બ) સંશોધન પ્રશ્નની પસંદગીના પરિબળો
2. નિદર્શનનો અર્થ સમજાવી, સંભાવનાત્મક નિદર્શનના પ્રકારો ચર્ચો. 14
અથવા
બિનસંભાવનાત્મક નિદર્શન એટલે શું ? બિનસંભાવનાત્મક નિદર્શનના પ્રકારો દર્શાવો.
3. માહિતી એકત્ર કરવાની પ્રયુક્તિ તરીકે મુલાકાતને સમજાવો. 14
અથવા
પ્રશ્નાવલી પ્રયુક્તિને ટૂંકમાં સ્પષ્ટ કરી, પ્રશ્નાવલી પ્રયુક્તિની પ્રક્રિયા વર્ણવો.
4. મુલાકાત અને પ્રશ્નાવલી પ્રયુક્તિઓની મર્યાદાઓ ઉદાહરણ સહિત ચર્ચો. 14
અથવા
સામાજિક સર્વેક્ષણની પ્રક્રિયા અથવા પગથિયાંઓનું વર્ણન કરો.

5. એક કે બે વાક્યમાં ઉત્તર આપો :

14

- (1) સેન્સસ સર્વે એટલે શું ?
 - (2) મુલાકાત અનુસૂચિ અને મુલાકાત માર્ગદર્શિકા વચ્ચેનો તફાવત
 - (3) નિમ્નલિખિત મુદ્દાઓને ક્રમ પ્રમાણે ગોઠવો :
 - (1) સિદ્ધાંત રચના
 - (2) નિરીક્ષણ
 - (3) આગાહી
 - (4) સામાન્યીકરણ
 - (4) સેમ્પલ સર્વેનું ઉદાહરણ આપો.
 - (5) નિદર્શનમાં 'પોપ્યુલેશન' અને 'સેમ્પલિંગ ફ્રેમ'ના અર્થ.
 - (6) પ્રશ્નાવલી અને મુલાકાત એ બંનેમાંથી કઈ પ્રયુક્ત માત્ર શિક્ષિતો માટે ઉપયોગી છે ?
 - (7) સમાજશાસ્ત્રીઓ સિવાય અન્ય કેવા પ્રકારની વ્યક્તિઓ સમાજનો અભ્યાસ કરે છે ?
-

Seat No. : _____

NQ-137
December-2015
M.A., Sem.-I
402 : Sociology
(Social Science Methodology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

1. What is Social Research ? Explain the process of Social Science Research with illustrations. **14**

OR

Write notes :

- (1) Pure and applied research
- (2) Factors of selection of research problem

2. Explain the meaning of Sampling and discuss the types of probability sampling. **14**

OR

What is non-probability sampling ? State the types of non-probability sampling.

3. Explain interview as a technique of data collection. **14**

OR

Clarify in brief the questionnaire technique and describe the process of it.

4. Discuss with illustrations the limitations of interview and questionnaire techniques. **14**

OR

Describe the process or steps of Social Survey Process.

5. Answer in **one** or **two** sentences :

14

- (1) What is Census Survey ?
 - (2) The difference between interview scheduled and interview guide.
 - (3) Arrange the following points in logical manner :
 - (1) Theory building
 - (2) Observation
 - (3) Prediction
 - (4) Generalisation
 - (4) Give example of Sample Survey.
 - (5) Meaning of 'Population' and 'Sampling Frame' in sampling.
 - (6) Which technique is useful only for educated people among questionnaire and interview ?
 - (7) Accept Sociologist, who are the others who study Society ?
-